

Demensomsorg i Norden – ekspertgrupp Rettsikkerhet och lagstiftning

Medverkande i ekspertgrupp:

Bente Brandborg, Socialministeriet, Danmark
Bitten Bøgild, Styrelsen for Social service, Odense
Dorthe Vennemose, H:S Hukommelseklinikken, Rigshospitalet, Danmark
Öyvind Kirkevold, Nasjonalt kompetansecenter for aldersdemens, Norge
Hanne Ramstad Jenssen, Social- og helsedepartementet, Norge
Ulla Höjgård, Socialstyrelsen, Sverige
Göran Wickström, Socialdepartementet, Sverige

Ekspertgruppen har sammanträtt tre gånger i samband med möten i den Nordiska projektgruppen för Demensomsorg. Vid det första mötet bestämde gruppen att ta fram underlag för en hemsida med information från de tre medverkande länderna. Syftet var att informera om lagstiftningen i de tre länderna, sprida kunskap om metoder och arbetssätt för att förhindra tvång, ge tips om litteratur och goda exempel och att hänvisa till personer med kunskap inom området. Informationen från varje land skulle innehålla uppgifter om aktuella regelverk, forskning, praxis och erfarenheter.

I alle de tre landene er det et problem at omsorg ofte må ytes uten samtykke fra den demenssyke og i noen tilfelle også mot deres vilje. Ingen av landene har egen lovstiftning for demensomsorgen som sier noe om hvordan dette skal håndteres. I Danmark er det en generell lovgivning for personer som ikke har samtykkekompetanse og i Norge er en tilsvarende lov til behandling i Stortinget. I Sverige utredes en egen ”demenslov” (se hjemmesiden).

På hemsidan finns också länkar till andra aktuella hemsidor, litteratur m m. Gruppen publicerade hösten 2005 informationen på projektets hemsida <http://helseutdanning.no/nordic/rettssikkerhet.htm>.

Ekspertgruppen kommer att delta i et symposium med innlegget: ” Reglering av tvång för personer med demens i Skandinavien, Tre länder - Tre olika lösningar” vid den Nordiska kongressen i Gerontologi den 28-31 maj i Finland.

Ekspertgruppen avser att i arbeidet med rettssikkerhet for personer med demens, er det viktig å ha innsikt i hvordan det tenkes i andre land enn ens eget. Danmark, Norge og Sverige har mye til felles både kulturelt og språklig. Det er derfor nyttig å ha et nettsted hvor alle lett kan få tilgang til hva som gjøres på området i alle de nordiske landene. Siden lover og regler er i stadig endring og det stadig foregår forskning og utviklingsarbeid på feltet rettssikkerhet, så er det viktig at informasjonen fortløpende oppdateres. Det bør derfor være en kontaktperson i hvert av de skandinaviske landene som har ansvar for å gi informasjon videre til den ansvarlige for nettstedet og som kan svare på spørsmål fra ”nettansvarlig”. Dette forutsetter at det blir en person som får ansvaret for vedlikehold og oppdatering av hjemmesiden.

Vedlegg: Regulering av tvang overfor personer med demens – tre land forskjellige løsninger